अध्याय ७वा

पृ. २.

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

उध्यासातवा ॥७॥

॥श्री॥

॥श्र... ...य अध्या ॥७॥

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

॥श्रीमत्सवपाळायनमः॥ वंदु विप्रसकुळमंडणां ॥ श्यामळकमळदळा
क्षा रघुनंदनां ॥ जळजोद्भवजनकाजगज्जीवनां ॥ पतितपावनां श्रीरामा
॥१॥ विद्वज्जनमानसमराळा ॥ कामांतकध्येया भक्तवत्सला ॥ आनंतवेशा
त्रीभुवनपाळा ॥ दीनदयाळा रघुपति [illegible] ॥ जयजय आविद्याचीपीनदहनां
॥ निजभक्तकैवल्याहृदयरत्नां ॥ जग[illegible]हृदया मुनिजनरंजनां ॥ दुर्जनगंज
नांरावेशा ॥२॥ मागां ब्राह्म [illegible] न ॥ वसिष्ठेंनाम उपदेशुन ॥ मगाविश्वा
मित्रगेलाघेउन ॥ यागरक्षणाचे निमित्यें ॥ न ॥ भागीरथीतिरीं करुनिस्नान
कौशिकराया लक्ष्मणा ॥ संध्यानिनेम आनुष्ठान ॥ सत्कर्माचरणवेदोक्त ॥३॥
धनुर्वेदनानामंत्र ॥ कोणासमई कैसे प्रेरावें अस्त्र ॥ तेव्हा मासी आवघे मंत्रशा
स्त्र ॥ विश्वामित्र उपदेशी ॥४॥ युध्याच्यानानांयुक्ती कळा ॥ विश्वामित्रें सांगतां

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

2A

सकळा ॥ माधवें आकळी त्या त्या वेळा ॥ जैसा आवळा करतळीं चा ॥ ७ ॥ मूर्ति
मंत्र शास्त्र देवता ॥ रामचरणीं ठेविती माथा ॥ मग ह्रदईं प्रवेशतां तत्वता ॥
जाळिं जळ जैसा यापरी ॥ ८ ॥ पाहावया श्रीरामाचें मानस ॥ विश्वामित्र म्हणे त्या
जों समयास ॥ येणें मार्गें गेलिया सिद्धाश्रमास ॥ तारिकेचें त्या सीम सीळें ॥ ९ ॥ येणें मार्गें
रघुपती ॥ जाउं नये भय वाटे चित्तीं ॥ तया मार्गें चुकउनि त्वरित जाती ॥ जावें पैं सि
द्धाश्रमा ॥ १० ॥ ऐकतां कोदंडपाणीचें ... ॥ श्रीराम बोले हास्य वदन ॥ येणें विश्वा
मित्राचें वचन ॥ तु सहूडउनि सु... ॥ ११ ॥ स्वामि तुम्ही चदय करवी ॥ माहत्का
कडु नायकोनि बावीं ॥ तेथें तारीकेसि वधागवी ॥ येचव... मारीन मी ॥ १२ ॥
कौशिकाचे मनीं संदेह होता ॥ कीं हें बाळक विंधुं शकेल आतां ॥ संशयाची समु
ळ कथा ॥ रामवचनें विसरला ॥ १३ ॥ मग रथावरी बैसोन ॥ तारीकेचें पाहत

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan Mumbai. "

(3)

क्रानन ॥ यज्ञमार्गे तिये जण ॥ जाते जाले नेथवां ॥ १६ ॥ वातवेगें जालस्यंदन
॥ आवार भुमीस आवेली क्रमुन ॥ ऐसें ऐकतां हरि कीर्त्तन ॥ पापें जळोन भस्म
होती ॥ १५ ॥ पुढें देखिलें घोर आरण्य ॥ [illegible] सळाळले परम सघन ॥ चाला व
यासि स्यंदन ॥ म्हणे पुढें कुठें नां ॥ [illegible] गांधीनंदन ॥ सांघवा हें ता
टीकारण्य ॥ आतां ये इले तथांऊन [illegible] कोटान मनुष्याचा ॥ १७ ॥ तों ताटका
दिली अकस्मात ॥ जे ऐकतां [illegible] ॥ विश्वामित्र जाला भयाभीत
॥ रघुपति सीस पातसांघवा ॥ १८ ॥ [illegible] सहस्र गजांचें बळ ॥ ऐसी ताटिका
परम सबळ ॥ पर्वत सांरवती विशाळ ॥ ऐसें उदरा तिये च्यें ॥ १९ ॥ तिकुं न्नक पाथी
नपीवंती ॥ वदूंत विशाळ रास सितीं ॥ [illegible] गोळे जधर पंती ॥ दाढा वाळें
रगडित ॥ २० ॥ ताटीकामार्गे जातां सहज ॥ सुरवी घालुनि रगा विछुज ॥ वनाप

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

3A

वनीं स्रोधीति द्विज ॥ तिस नक्षीसाक्ष्यें ॥ ३१ ॥ प्रेत रक्तें वस्त्रें भरलीं तें चीखुपा
पणां भोंवंतिं वेढीली ॥ मनुष्य सीरें ज्ञानिं बांधलीं ॥ बहूं तराटवळीं ॥ ३२ ॥
नरत्रीसा च्याउपा पारमाळा ॥ श्रेणी तें चबीखी आपैं गळां ॥ रूपा ढीसं दुरच
वैछिय ॥ बाबरझोंटी माव्र [illegible] ॥ ३३ ॥ [illegible] शावें पसरी तें वदन ॥ पांचगावें प
वैकूस्तन ॥ आजवीत राक्ष [illegible] ॥ [illegible] रात्रोटली ॥ ३४ ॥ सरवीयासि सैंवें
तारीकाझ्याते स्वणी ॥ यापवें ये [illegible] घाणी ॥ नरमांसा चीआत्रीधणी
॥ तुम्हांसि देइना निधरीं ॥ ३५ ॥ [illegible] यणे व्यावपावीं ॥ हे ब्रह्म वीज्ञाळग
गवंतीं ॥ आंतगर्जे तातिरात्तसीती ॥ तारी कैसहीत पाहापा ॥ ३६ ॥ रामां क्राढीं क्रो
दंडगवसणीं ॥ जैसाया ढिवें पुंकी जे अग्निं ॥ कीं आव्र स्मात्तउगवे वासरमणी
॥ यामीनिज्यं तिंपुवें सी ॥ ३७ ॥ क्रीत तवीदितां आवर्णी ॥ करकूराटें चोंपदा

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

रुपा ।। जालासवें वीयोजीता बापा ।। प्रळये चपळे सारीखा ।। १८ ।। बाणान्वें
अर्ध चंद्राकार वदन ।। करी धांवत्या वाघान्वें खंडण ।। रामें वोढुनी आकर्ण ।।
सोडिला बाण ते समइं ।। १९ ।। हस्तासहित राक्षसीनी ।। मुख्य ताटीका ह्रदया
वासोनि ।। खेदोनि पाडिली नेसकी [illegible] गगनिं न समाये ।। २० ।। आतां प्राणा
से सीनिं ।। ताटीका गर्जोनी सेव [illegible] विमानिं ऐकोनि ।। देव सर्व गंधर्व
जीते ।। २१ ।। स्तुनाति वीलइ श्रीर [illegible] वर्षति सुमन संभार ।। ब्रह्मानंद वी
श्वामित्र ।। रामाला आलंगी ।। २२ ।। स्तवे रघुकुळ भुषणा स्तुविसा ।। राजीवं ने
त्रा सकुमना ।। तुझी धनुर्विद्या रामचंद्रा ।। आजी म्यां दृष्टी देखिली ।। २३ ।। जे
सं येकें वीनासें करुना ।। कोणा वधीपायें जाति अकोन ।। तैसें तारीकेसाहित्त्वा
ना ।। येकें वीक्षयां खंडीले ।। २४ ।। तारीकेच रक्तें करुनि ।। आसं भाव्य रंगली मे

५८

दोनि॥ देवदुंदुभीवाजविति गगनी॥ अप्सरा न्हात पावती सिद्धाश्रमां॥२५॥
जैसे वर्षाकाळी गंगेचे पुर॥ तैसे सहुंकरुनि धांवति रजनीचर॥ समस्ता
सी वंदोनि रघुविर॥ भेटता जाला सेवकांसि॥२६॥ यज्ञसमं उपक्रमाचा प्रमाण॥ कुं
ड वेदीका मुनी साधुन॥ त्यावरि दुरुनं आ... करीती साधुन वीप सेवना॥२७॥
सकळसामग्री सिद्ध करुन॥ ... मांडीयज्ञ॥ श्रीरामासि ह्मणे गांधी
जनंदन॥ सत्वर रक्षण करी... वांसाठी कावधीली दासमाचा
र॥ ऐ कोनि धांवती रजनीचर ... बाहु भयंकर॥ प्रळय थोर
करती तेव्हा॥२८॥ या लागी नरविरपंचाननां॥ सांभाळी वहुं कुळ रघुनं
दनां॥ परम कपटी राक्षस त्यांणां॥ पर्वे तत्री ळाराढिताति॥२९॥ श्रीरामस्य
वाक्य चि॥ तुम्ही बीता न करावी मानसिं॥ सीक्षा लावित हस्तांतासि॥ वीघ्रव

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

रुआलिंयां ॥ ५१ ॥ ऐकोनि श्रीराम आवेश वचन ॥ उल्हासलें ऋषिचें मन ॥ मग
दीक्षा ग्रहण गाधीनंदन ॥ आरंभ करिता जालासी ॥ ५२ ॥ जैसी श्रीरामची वेष्टीत ता
रांगणे ॥ किं मित्र वेष्टीत जैसी वृक्षे ॥ तैसा ऋषि वेष्टीत गाधीनंदन ॥ कुंड
सहित विलासिजे ॥ ५३ ॥ ॐकार सहित स्वाहाकार ॥ आवदानें कित स
स्वर ॥ उठिला मंत्राचा गजर ॥ वषट्कार घोष पैं ॥ ५४ ॥ तों आस्ता गेला स्वा
सरभंगी ॥ दोन प्रहर जाली रजनी ॥ पीशीतासन आले धांउनि ॥ तारीके
वेकैवारा ॥ ५५ ॥ वीस कोटी रजनिचर ॥ मुख्य सुबाहु असुर ॥ सिद्धाश्रमा
समिप सत्वर ॥ हाकाकोष्ठित पातले ॥ ५६ ॥ हाक ऐको निदारुण ॥ भयभीत ज
ले ब्राह्मण ॥ गळाले हिंहाती चीत्साकदान ॥ वदनिं श्वास वदिकं तसे ॥ ५७ ॥ ह्मण
ति रक्षीरक्षी रघुनंदना ॥ नरवीर श्रेष्ठ गोविप्रप्रतिपालना ॥ श्रीराम लक्ष्मणावो

ब्राह्मणां ॥ रक्षी ताटका हि नकुरावी ॥ ४२ ॥ येकु म्हणे हे ब्राह्मण ॥ रक्षणार राम
लक्ष्मण ॥ पर्वताकार राक्षस संपुर्ण ॥ विसकोटी पातले ॥ ४३ ॥ येकु म्हणे तेरसी
ति ॥ दुज्या म्हणे राक्षस संचरति ॥ कैसी होइल अंतिं गति ॥ पळा व या वावना
हो ॥ ४४ ॥ विश्वामित्र म्हणे स्वस्थ करा मन ॥ माळवन केहार रघुनंदन ॥ पुराणपुरु
षनारायण ॥ राक्षसवधा अवतर[illegible] ॥ ४५ ॥ तो पर्वत आले पाषाण ॥ यज्ञमंड
पावरी पडती येऊन ॥ हुत्पाधमे[illegible] ॥ मग रघुनंदन काय करी ॥ ४६ ॥ को
दंड वोढे निर्वाण ॥ सो [illegible] बाण ॥ राक्षसा सवीसी रेंकुर चरण ॥
तटतरा तुटताति ॥ ४७ ॥ राक्षस पर मसलु बेळि ॥ जीहिं सुरा चे मुगुट पाडिले
तळिं ॥ हाका देति अंतराळीं ॥ यज्ञमंडप वेटी लगा ॥ ४८ ॥ येक उडती अंबरीं प्रेतें
टाकिती यज्ञांवरी ॥ मग [illegible] मन आयोध्या विहारी ॥ सर्व हारी [illegible] ॥ ४९ ॥

(6)

जी कृउ तीकउ रघुनंदन ॥ वाल्मीकीद्वारें आष्टकोवा ॥ आष्टदीन्नाव्याघुन
॥ सारिखावाश्रीराम ॥ ४५ ॥ मंउ पार्वतीया कृळ सावरी ॥ उमा रामको दंउमा
रि ॥ बावांध्वाप्रजन्नते अवसरी ॥ [illegible] कृळो निंयाउित ॥ ७ ॥ रामरूपेंआसं
ख्यात ॥ मागमंउ पाखुदें वेष्टीत ॥ [illegible] आणुर वर्षत ॥ संव्हार होतआसु
रांच्या ॥ ४८ ॥ मंउ पार्वती आधी [illegible] सर्व व्यापीले रघुनाथें ॥ तीळठवा
वयापुरतें ॥ रामें त्रिवास्त्र केन [illegible] वीरां तुनि कीर्ति वोढीव्हार ॥ त्रोषा
सत्पात्वानक क्रे पार ॥ क्री लेखव्हापा सानि प्राख्नरें साव्वार ॥ कीर्ति निघाते
कृळेनां ॥ ५० ॥ क्रीमुखांतुनिग्रा हूनिघत्ति ॥ सांप्वी जैसीन कृळे गळाति ॥ क्री
मेघधारावर्षति ॥ नाहिंनीत्ति नयासी ॥ ५१ ॥ क्रीमाहांकृवीव्वीपद्य रत्वनां ॥
कीर्तिजप्लीहें कृळेनां ॥ क्रीकुबेर भांडारी चीगननां ॥ कृदान क्रके कोण्हातें ८

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai "

68

॥छंद॥ मेरु पाठरी रत्न रवाणी नीश्री ति स्यां तु निरत्नें क्रीति नीधति॥ श्री ए
श्रीवर त्रुणां कुर कुटति॥ नाहिं गणाति तयान्वी॥ छंद॥ श्री ग्रास्त्र सं मतं आन
कु अर्थ॥ बुद्धि वछें करीति पंडित॥ तै सारा म बा वां सिना हिं अंत॥ तु यी
रनीश्री वीत्तरी तान व्हे॥ छंद॥ मे समुद्र जल नेतां॥ परीतरी तान व्हे सर्व था
॥ श्रीं विश्वं महिमां वर्णी नां॥ न सर सदै याकु मांतिं॥ छंद॥ तै सा उणां न व्हे तु नि
र॥ कोरयान कोटी निश्चति ग्रार॥ दो॥ क्षेसव्वा सं व्हार॥ समर धीर श्रीरा
म॥ छंद॥ वीस कोटी रा क्षस दंल॥ राम अयो ध्यानायकु॥ परी ने म्ह गेंद्रा
वरी जंबुक॥ आपार जैसे पान ठ॥ छं॥ की हुं दस्स कुमि कोनि आपार॥ धरूं आ
ले रक्षा ध्वर॥ प्रकाश अग्निं करी पतंगा थोर॥ वीस का कथा ध्रुत पावति॥ छं॥ श्री व
हुं त मिकोनि रवस्वान॥ धरूं स्म पाति आदित्य॥ कैंधाल भमी कोनिं स मस्त॥ माहां

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

मेरु उन्चलुं ह्मणाति ॥ ६४ ॥ ये कुलाचीपुरश्चाध्य ॥ परी आव निंद्रे लीनिर्धिर
॥ येकलेनरसी हें संभार ॥ दैत्यांचे पुर्वि आटीले ॥ ६५ ॥ आसो राक्षससंख्या प्ला
खोत्पा ॥ रामें तुळीजा सीमन्वर्त्री [illegible] मा ॥ मरीचीसुबाहूतेचे का ॥ गदा घेउनि
धांविले ॥ ६६ ॥ रामें काढिले निर्वा[illegible] बाण ॥ [illegible] पावकास्त्र सुर्यवैसउन ॥ सुबा
हुचा कंठ छेदुन ॥ केले संधान [illegible] ॥ ६७ ॥ जैसा विहंगम वेग करुन ॥ दृसी
धांवतिपुच्छे दरुण ॥ तैसा सरसाव[illegible] बाण ॥ सीर उडविलें सुबाहुचें ॥ ६८ ॥ सा
बाणांचा घिसारा थिंचीत ॥ मरीचीसी लागला अकस्मात ॥ त्याचा रवातें आ
हुत ॥ मरीची उडोनि गेला पैं ॥ ६९ ॥ कीं खग गरुडा व्यापउत्कारी ॥ आवकड उ
डोनि गेला दिगांतरीं ॥ तैसा मरीची समुद्रा भीतरीं ॥ जाउनि पांपडियेला ॥ ७० ॥ प
रम हाल्हाउनि भ्रमीत ॥ लंकेसि गेला धाकें पळत ॥ आटे पाठी लागला रघुनाथ ॥

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

7A

परतोनि पाहे तंव घडिये घडि ॥ १ ॥ घालें कैसी राजस प्रवेशोन ॥ या ग्रासें द्रष्टांतें सांगे
वर्तमान ॥ अधोमान वनकेर रघुनंदन ॥ आदिपुरूष आवतरला ॥ ११ ॥ आ
वघाएं कोनि दृतांत ॥ रावणादि च कुळ मनांत ॥ जैसा सुपर्णा चिआएं कोनि सु
रवार्थ ॥ सर्प बहूंत संतापति ॥ १२ ॥ कीं ऐकोनि संतप्त वेंस्तवन ॥ मनांत कष्टी
नव्हे दुर्जन ॥ कां पतिव्रते चा धर्म परीसान ॥ विषी व्यासी पीं वीट ति ॥ १३ ॥ आ
सो सकळ आरोनि रुजनि वर सिद्ध ग्रामिं रवारंगधीर ॥ रघा मंडपीं रघु
विर ॥ कैसा येकला आशी नव्हा ॥ १४ ॥ जैसा मा सांव कर कीं सर्व संव्हार ॥ मग येकलें
परब्रह्म उर ॥ कीं समस्त लक्षोनि नक्षेत्रें ॥ येकला दिनकर उरे जैसा ॥ १५ ॥ कीं सु
कीवकू वेगळें मुक्ताफळ ॥ दिसे जैसें परब्रह्म ते जाळ ॥ कीं प्रपंच त्यागें निर्मळ ॥
योगेश्वरा विळसे जेवीं ॥ १६ ॥ जैसी रात्रीं निरसतां उठे ज्ञान ॥ तैसे यज्ञमंडपां

तुनि व्राह्मण॥ नेर तिश्रीरामांसिये उन॥ ब्रह्मानंदवनरुणीयां॥ २१॥ जठरीं
अन्नपाक होये वेगं॥ परीगर्भीसिद्ध कानलागे॥ कीज्ञानी वेष्टीतां तापत्र
यभंगे॥ परीअंतरनभंगे सर्वथा॥ २२॥ तैसय ज्ञमंउपासहितस्वीश्र॥ रघो
त्तमें रक्षीलेसाचार॥ पुर्णजाला [illegible] मग्र॥ श्रीरघुविरप्रसादें॥ २३॥ वी
श्वामित्रासीनावरे प्रेममहिमां॥ [illegible] कामा श्रीरामां॥ सहस्रवदनां
तुझीमहिमां॥ नवर्णवे चीसर्व [illegible]॥ कैत्रीकासिलण ऋषिजन॥ श्री
राममूर्तिधाकुटीसगुण॥ पर्वताकार राक्षससंव्हारुन॥ दैत्येक्षणमात्रेंटाकि
ले॥ २५॥ विश्वामित्र हांस्यवदन॥ ऋषिसदेतप्रतिवचन॥ ह्यावो आदित्यमंडळ
दिसे लाहाण॥ परीप्रचिती कीप्रकाशा॥ २६॥ धाकुयादिसे कलशोद्भव॥ परी
उदरीं सांटवि जळार्णव॥ किंवा मनरूप धरिके शव॥ परीदानपांउत्र ७

"Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

सूं उदेलें ॥ ४९ ॥ दिसे इंद्रस्वंब जसा जाहाला ॥ परी केलें पर्वताचें चुर्ण ॥ वरी पं
डित हृदइं दीसे सान ॥ परी आब्रह्मभुवन व्यापीलें ॥ ५० ॥ तैसा श्रीराम धाकुटा
दिसे तुम्हां ॥ परी ब्रह्मांडिचा नव्हे महिमा ॥ पुराणपुरुषापर जाला ॥ भक्तरक्ष
णां अवतरला ॥ ५१ ॥ आसो तुताव ळी पातल्या तेथें ॥ तें हीं भक्षीतीं राक्षस प्रे
तें ॥ यज्ञमंडपा भोंवतें ॥ शुद्ध केलें यज्ञमंडळ ॥ ५२ ॥ तों जालें मिथुळेश्वराचें प
त्र ॥ तें स्वयें वाची विश्वामित्र ॥ सवें घेउनी समस्त विप्र ॥ सैंवरा लागि येइजे ॥
५३ ॥ तत् दिवसिं बहुत साहळ ॥ कुंड हुत सि दों डिंबे केली कळा ॥ ब्राह्मण भो
जन केलियां सकळ ॥ वस्त्रें अळंकार दिधले ॥ ५४ ॥ जेथें साध्य श्रीराम आप
ला ॥ तेथें कार्हिन दिसे अपूर्ण ॥ बहु दक्षणा देउनि ब्राह्मणा ॥ विश्वामित्रें तोष
विले ॥ ५५ ॥ आसो जालीयां रजनी ॥ कौशिक निजलास्वसदनीं ॥ रामलक्षुम

१

णापुढें घेउनि ॥ सुखें करूंनी पहुडले ॥ ८६ ॥ साक्षात्त शेषनारायण ॥ तैसेंचि
निजलापुढें घेउन ॥ निद्रा नव्हे ते समाधी पुर्ण ॥ उन्मनि वोवाळुनी टाकावि
॥ ८७ ॥ हृदइं धरीतां निजकांता ॥ मे[illegible]ती जे तत्वता ॥ म जगमें ऐसें पाह
तां ॥ केवळ पशु पडियेले ॥ ८८ ॥ रामस्मरणाविण जो जन ॥ ऐसें म पसिं घातलें
आवदान ॥ जें य ह्य स्वरूप सि[illegible]र्पण ॥ धर्म तोही अधर्म जाणीजे ॥
८९ ॥ रामप्राप्तीविण देख ॥ नार[illegible]ति काउ दक्षु ॥ तरी सेपी ज्ञानाच्या
नर वोळख ॥ सुलीले मुर्ख जाणीजे ॥ ९० ॥ श्रीरामप्राप्तीविन ज्ञान ॥ त्याचें
नांव अज्ञान ॥ विद्या तेही अविद्या पुर्ण ॥ धर्म तो अधर्म जाणीजे ॥ ९१ ॥ आसो
धन्य भाग्य कौशिकाचें ॥ पुढें घेउनि निधान वैकुंठीचें ॥ तेथं पहुडला साचें ॥
नाहिं त्यांचि तें वास्तव्य ॥ ९२ ॥ निद्रा पडली जेने छि सी निश्चीति ॥ तों आगेजा

८

ग जाले दो घे दाशरथी ॥ श्रीराम ह्मणे सुमित्रा प्रति ॥ परी येसिंचे कुजीव लागा ॥
ते ॥ श्रा मही कुंधी जाऊं आयोध्येसि ॥ पाहुं दशरथाच्या वदनचंद्री ॥ बोलतां श्री
रामां खेळेप्वनांसि ॥ आश्रु आले नयनां ॥ ५ ॥ तीं जगाजा लागां धीस्त ॥ देखांच्या
गा षी ऐस्याऐकत ॥ स्फुंदस्फुंदों बोले रघुनाथ ॥ श्रीदशरथ देखों कधी ॥ ये सक
आयाच्ये मुगुटते अवसरी ॥ तयानमस्कार करी ॥ तित ये अवसरी ॥ पडति दश
रथा च्यापदावरि ॥ कीन्ही पडली च्चरणांसे तेधवां ॥ ६ ॥ ते च्वरणा मी कधी देखेन ॥
दशरथाच्या पादुका घेउन ॥ दि[illegible]सीत पुढें ॥ मी गाव्हेन उभा कधी ॥ ७ ॥ जे
आयोध्या नृपतिची पट्टराणी ॥ कौशल्या माझी मुखी निज जननी ॥ ते अत्यंत दुःख
होऊनि ॥ वाट पाहत आसेल पैं ॥ ८ ॥ ऐसें विश्वामित्रें ऐकिलें ॥ उठोनि रामासी
ह्रदइं धरीलें ॥ ह्मणे बा रे जनकाच्यें पत्र आलें ॥ उदइक जाउं मिथुळेसी ॥ ९ ॥

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

10

तेथें केवळ वीजऊ श्रीसीता ॥ ते तुज माळ घालील श्रीरघुनाथा ॥ कौशल्ये
सहित दशरथा ॥ तेथें वीतुम्हां भेद दिसणार ॥ तुं जगद्गुरु रामचंद्र ॥ दावि
सी लोकां वेगळें चरित्र ॥ आसोंड दयाचंद्री प्रगटेर विचित्र ॥ वीप्रसाठी लिनि
जनेम ॥ ७७ ॥ घेउनि ऋषेश्वर चे भार श्रीराम आणिं सौमित्र ॥ निघता जाला
विश्वामित्र ॥ मिथुळा पंथें ते ... धरयां चालिले ऋषि चालती ॥ त्यांचे
निरखिताको निरघुपति ॥ वरदंडी ... तां जगाती ॥ धन्य जाले म्हणतसे ॥ ७८ ॥
दोहिं बाहिं ऋषि आणिं सौमित्र ॥ मध्यें जगद्वंद्य रघुवीर ॥ तो घनः श्याम ध्या
न गात्र ॥ कैसा शोभला तें बोलि ॥ ७९ ॥ पुर्वीं मथावयां क्षीरसमुद्र ॥ निघा
ला जो मंदर क्षीराब्धीवावर ॥ तेव्हां ब्रह्मां आणि हि उमांवर ॥ तोविं दोहिं बाहिं
होते मले ॥ ८० ॥ कीं शशिमंडळदां भागिं लखलखित ॥ शोभति म्हसुततनये अं

70A

गीरासुत ॥ श्रीरंग वल्लभ कृ विराजत ॥ श्री विष्णुं सिदाहिं भागी ॥१६॥ आसो है
साचा चित्त रघुनाथ ॥ ऋषि आपुलाले आश्रम दाखवित ॥ ठाईं ठाईं बै
सोनि रघुनाथ ॥ पुजा करीत आदरें ॥१७॥ समस्तां त्या करीति उद्धारा ॥ पुढें
जात जगदुद्धारा ॥ तवं वंउ [illegible] र ॥ दृष्टी देखिली माधवें ॥१८॥ राम
चरणा स्त्र जतवेळे ॥ वासुसंगें [illegible] ने ॥ श्रीके वरी जाउनि बैसले ॥ नव
उजाळे आद्भुत ॥१९॥ अहि [illegible] वे लवणरण ॥ ऐसें वर्णीति कवि ज
न ॥ तरी अहिल्या ब्रह्मकन्यां [illegible] मांची निजप्रीया ॥२०॥ ब्राह्मणाप
त्निंत माहांसती ॥ तिस पायें लाविले रघुपति ॥ हें न घडे ची मिथ्या वीति ॥ बर
वेंसंतिं विचारिजे ॥२१॥ आसो चरणा रजतवेळा ॥ कांपों लागली चंड
शीळा ॥ विश्वामित्रा प्रति सावळा ॥ पुसता जाला वृत्तांत ॥२२॥ स्वणे त्र

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे

राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)

दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८

Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com